

بررسی و مقایسه عوامل سازمانی مرتبط با بروز خطاهای مامایی از دیدگاه ماماهاى شاغل در مراکز بهداشتی درمانی و
بیمارستان‌های شهر تهران در سال ۱۳۹۳
هدیه ریاضی*، آرزو چراغی، محمدعلی امام هادی، سارا جام برسنگ

خطاهای مامایی با مشکلات متعددی برای مادر و جنین همراه می‌باشد و می‌تواند منجر به عواقب مرگباری شود، لذا شناسایی عوامل مرتبط با این خطاها ارزش ویژه‌ای دارد. در مقاله حاضر عوامل سازمانی مرتبط با بروز خطاهای مامایی از دیدگاه ماماهاى شاغل در مراکز بهداشتی درمانی و بیمارستان‌ها مورد بررسی و مقایسه قرار گرفته اند. این مطالعه به صورت توصیفی بر روی ۲۵۲ مامای شاغل در مراکز بهداشتی درمانی و بیمارستان‌های آموزشی وابسته به دانشگاه‌های شهید بهشتی، تهران و ایران انجام شد. جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی صوری و محتوای آن با محاسبه شاخص‌های CVI و CVR تعیین شد. پایایی ابزار نیز با روش آزمون بازآزمون و نیز محاسبه آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار آماری SPSS.V.16 ویرایش ۱۶ استفاده شد.

از دیدگاه ماماهاى شاغل در بیمارستان‌های آموزشی، عدم توجه به امنیت روانی ماماها (۷۲/۲ درصد)، کمبود تعداد ماما نسبت به بیمار (۶۸/۳ درصد) و عوامل استرس زای محیط (۶۴/۳ درصد) دارای تاثیر خیلی زیاد در ایجاد خطا بودند. این عوامل از دیدگاه ماماهاى شاغل در مراکز بهداشتی درمانی به صورت عدم توجه به امنیت روانی ماماها (۷۳ درصد)، شیفت‌های کاری طولانی و مستمر (۷۲/۲ درصد)، بار کاری زیاد (۶۹/۵ درصد)، تعرفه‌های پرداخت شده به خدمات مامایی (۶۸/۳ درصد)، شیفت کاری شب (۶۴/۳ درصد) و عوامل استرس زای محیطی (۶۳/۵ درصد) بودند. برخی از عوامل سازمانی نیز از دیدگاه ماماهاى دو مرکز دارای تفاوت معنی دار بودند که عبارت بودند از: کمبود تعداد ماما نسبت به بیمار، عوامل استرس زای محیطی، ساعات کاری زیاد در ماه، بخش‌ها و مراکز شلوغ، نحوه محاسبه کارانه و اضافه کار، عدم ارتباط بین کادر درمان در زمان تحویل بیمار و عدم تخصیص منابع جهت تهیه تجهیزات و وسایل مورد نیاز بخش‌ها ($P=0.0001$). به نظر می‌رسد برنامه ریزی مناسب تر و تلاش در جهت بهبود عوامل سازمانی می‌تواند تا حد قابل توجهی در راستای کاهش رخداد خطاهای مامایی اثربخش باشد.

واژگان کلیدی: خطا، خطای مامایی، عوامل سازمانی

* Email: hedyehriazi@yahoo.com